

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3-5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

A pincérek

Uj bérmozgalmáról már a múlt számunkban megemlékeztünk. Az április 2-án megtartott nagy pincérgyűlésről a lapzárta miatt már csak a nyers tudósítást adhattuk le, nem volt módunk ahhoz megjegyzéseket fűzni. Ezt akarjuk most pótolni, mikor újra és újra rámutatunk arra a valóságra, hogy míg a pincérek a munkaadót ellenségnek tartják s úgy beszélnek róla, mint kérelhetetlen ellenségről: igazán nem érhetik el a nyugodt, megelégedett, boldog életet. Pedig erre törekcsenek — helyesen. S hogy ezt elérjék: ez munkaadóinknak is érdeke. Igen ám, de csak kölcsönös megértés, kölcsönös megbecsülés vezet ide. Ne felejtjük el, hogy a mai pincérből holnap vendéglős vagy kávéos lehet, nem úgy mint a mai gyári munkásból holnap nem igen lesz gyáros. Sokkal közelebb áll hát a pincér kenyéradójához, mint a másféle ipari munkás, különösen a gyári munkás munkaadójához. S ez a tény azt jelenti, hogy — másképpen is kell mai céljaikért küzdeni. Ha ezt megértik: boldogulnak, ha nem: nem jutnak közelebb jobb sorsukhoz, jobb életükhöz. Pedig ez kár volna!

Tehát 2 hétig még nem lesz kávé

ezután se a kávéházakban. Mi folyton arra intünk lapunkban, hogy a közellátás érdekében kiadott rendeleteket okvetlen meg kell tartani. Most is csak azt mondjuk, Azonban az nem ütközhetik a köz érdekét szolgáló intézkedésekbe, ha úgy gondoljuk és ezt ki is mondjuk, hogy ez a kávéét eltöltő rendelet elmaradhatott volna. Utoljára már mégis csak tekintettel kell lenni arra a több száz adó-alanyra is, akik nem fizethetnek adót az államnak, ha az állam lehetetlenné teszi jövedelmük biztosítását, megtartását, fokozását, aztán higgyék el már az urak — sok szegény beamter-ember szájából — vonták el a szerény esti kávé-vacsorát, amit ezek a küzdő, dolgozó, uri-koldusok, kik sokkal jobb sorsra érdemesek, a kávéházakban szerzhettek meg maguknak. Tehát társadalmi helyzetüknek megfelelő környezetben. Talán ezt is nézni kellett volna. Hisszük különben, hogy a májusi jó legelő visszahozza a kávéházakba a kávéét is.
NEMES KUN.

Esik az eső.

Irta: Gyökössy Endre dr.

Napok óta esik az eső Budapesten és környékén.

Boldog öröm mosolya festi, szépíti, gömbölyíti boldogra az arcokat.

Több és melegebb a fény, a ragyogás a szemekben.

A fejet magasabban hordjuk s az égre, az isten felé szóltan hálával nézegetünk.

A lapokat minden reggel izgatottan kapjuk kezünkbe s nem az az első dolgunk, hogy a harctéri jelentés diadalt hirdető sorait vagy a politikai hercehurca lehetetlenségeit olvassuk, hanem az időjárásról szóló hírt kutatjuk és habzsoljuk mohó türelmetlenséggel.

És milyen boldogan betűzzük:

„az ország 60 helyéről jelentenek esőt az utolsó 24 órában“, vagy

„az ország minden részéből újra esőt jelentenek s ez az újabb eső, 19—20 milliméteres.“

És így tovább!

Esik az eső. Esik az egész országban. Be van borulva felettünk a magyar ég. De ez a borulat most boldogság, mert eső született belőle, az eső pedig a buza, az élet lelke. Így lesz az esőből bor, buza, békes-

ség. Mert ha van borunk, buzánk, akkor a házi békesség is megvan.

Esik az eső.

Esik az egész országban, esik a Hajduság fekete, drága mezőin; a Kunság buzatermő földjein; a gazdag Bácskában; az értékes Bánátban; a bihari rögöket is puhítja; Erdély völgyeit is felkeresi áldása; Dunántul lankáit is megöntözi.

Esik az eső.

És ebből az esőből a fehér, drága, izes magyar kenyér képét látjuk reánk mosolyogni. Óh, drága, fehér, izes magyar kenyér. Illatod soha el ne hagyja a magyar házakat. El ne hagyja különösen ma, mikor lelkünk, szivünk és testünk csupa seb.

Csak hullj, permetezz, harmatozz áldott tavaszi eső. A gulya, a ménes, a konda és nyáj jószága is horpadt hasu; csontja, bordája éles; husa alig van. A jászolba nem jut már takarmány. De a te áldott cseppjeid a legelő fűvét megnövesztik s a buja, bokáig érő fűvet harapja, nyeli a csikó, a tehén, a malac, a bárány, az éhes, értékes lábas jószág.

Esik az eső.

Áldás esik, hull, záporoz minden szemében a magyar földre.

Oh, ránk nézett az isten!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít **Schwarcz Béla**
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta

SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

kávéosok és vendéglősök részére (nagy étkező szalvétták) legolcsóbb minőségtől legfinomabbig

A budapesti szállodások és vendéglősök közgyűlése.

Irta: Kiss István dr.

»Programot kedves kartársak a mai dülő eszták idejében ne várjanak tőlem. Fogadalmat csak arra teszek, hogy ipartársulatunk eddigi nagy erkölcsi és anyagi szerzeményeit hűen megőrzöm és amennyire lehet gyarapítani fogom.« Ezeket mondotta egy évvel ezelőtt Palkovics Ede elnök, a mikor a budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata elnökké választotta. Azóta egy év telt el! Ez egy év, — jóllehet a háborús konjunkturák most sem javultak — a budapesti vendéglői iparban nagy haladást eredményezett!

Mi, akik minden befolyástól függetlenül figyeltük az ipartársulat tevékenységét, őszintén, tömjénezés nélkül megállapítjuk, hogy az elért eredmény kétségtelenül Palkovics elnöknek és munkatársainak az érdeme.

Az elnökség az elmúlt évben a vendéglősök összeségének, — tehát nem csak a saját tagjainak — érdekében tőle telhetőleg mindent elkövetett, hogy erkölcsi és anyagi érdekeiket előbbre vigye, hogy a mai rendkívüli drágaság és beszerzési nehézségek mellett üzemi folytatnasság és a maguk és családjuk létfenntartását biztosíthassák.

Folyó hó 15-én tartotta az ipartársulat 44.ik évi rendes közgyűlését a Hungária szálloda nagytermében Palkovics Ede elnöklése mellett.

A közgyűlést Palkovics Ede elnök a következő beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt Uraim! Szeretett kartársaim! Van szerencsém ipartársulatunk negyvennegyedik rendes évi közgyűlését megnyitni. Őszinte örömmel üdvözlöm az igen tisztelt kartársakat, akik örvendetes és szokatlanul nagy számban megjelenésükkel látható jelét

adták az ipar közügyei iránt viseltetett érdeklődésüknek, ipartársulatunk iránti szeretetüknek, amelyre iparunknak és ipartársulatunknak a mai kivételesen súlyos háborús viszonyok között sokkal inkább szüksége van, mint valaha. Különösen meleg érzésekkel üdvözlöm dr. Mártonffy Márius urat az Országos iparegyesület képviselőjét, a sajtó képviselőit és a megjelent vendégeket. Mielőtt még a napirendre áttérnék, kötelességemhez képest megállapítom, hogy a közgyűlés az alapszabályok 16. §-a értelmében szabályszerűen lett egybehíva, és a megjelentek számánál fogva határozatképes, mivel negyvennél több tag van jelen. A mai közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére felkérem a titkár urat, hitelesítésére Malosik Antal és Várady Gyula urakat. Tisztelt Uraim! Amikor egy évvel ezelőtt az Önök kitértető bizalmából az elnöki széket elfoglaltam, az ilyen alkalmakkor szokásos programot nem adtam! Egy ígérettel foglaltam el az elnöki széket! És pedig azzal, hogy »iparkodni fogok legjobb tehetséggel szolgálni szent ügyünket, amíg a jobban rátermettek hazatérnek,« és hogy »fogadalmat teszek arra, hogy ipartársulatunk nagy erkölcsi és anyagi szerzeményeit hűen megőrzöm, és a mennyire lehet gyarapítani fogom!« Nem adtam tehát programot! Csak azt ígértem, hogy amíg iparunk ifjúsága a harc térről haza nem tér, és nem foglalja el az ipartársulat vezetésében az őt joggal megillető helyét: mindaddig legfőbb törekvésemet az ipartársulat meglévő intézményeinek hűségese megőrzése, fejlesztése fogja képezni, hogy mindaz, amit nagynevű elődeim alkottak és megszereztek: sértetlenül adhassam át azoknak, akikre a jövőben a vezetés, az irányítás feladata vár! A mai közgyűlésnek lesz a feladata — mélyen tisztelt Uraim — megbírálni, eleget tettem-e

ígéretemnek, megtartottam-e fogadalmamat? Ha szabad az Önök elé terjesztendő évi jelentés adatainak elébe vágnom, úgy érzem, joggal megállapíthatom, hogy az elmúlt évben: igyekeztem kötelességemnek eleget tenni! És e munkám, e törekvésem nem is volt könnyű! Mert nemcsak a meglévő intézmények megvédelmezésére kellett gondolnom! A világháború által előidézett kivételes viszonyok, a vendéglősipar rendkívül súlyos megpróbáltatásai, az ipartársulat reorganizációja, a drágaság, az élelmickek beszerzésével járó nehézségek, a folyton szaporodó állami és községi terhek, stb., stb. — napról-napra újabb és újabb feladatok elé állították ipartársulatunkat! Olyan feladatok, olyan nagy és súlyos problémák elé, amelyekre egy évvel ezelőtt még csak gondolnunk sem lehetett! És őszinte örömmel és igazi büszkeséggel állapítom meg, hogy hála a vendéglőszeink osztatlan lelkésedésének és csodálátra méltó áldozatkészségnek! — ipartársulatunk e nagy és súlyos feladatoknak egy jó részét sikerrel oldotta meg! Az ipartársulat reorganizációját oly teljes sikerrel oldottuk meg, hogy tagjaink száma száz százalékkal emelkedett és ipartársulati ügyészsünk jogi véleményadását és irodánk tájékoztató szolgálatait tagjaink mindinkább növekedő arányban veszik igénybe. A mindinkább fokozódó állami és községi közterhek, és a hatóságoknak iparunkat érintő kivételes rendelkezései ellen minden alkalommal erélyesen lépünk fel, és a legtöbb esetben jelentékeny könnyítéseket értünk el. Amikor pedig a folyton emelkedő drágaság, és az élelmiszerek és élvezeti cikkek beszerzésével együttjáró nehézségek már-már elviselhetlenekké váltak, ipartársulatunk néhány tagjának páratlan áldozatkészségével megalakítottuk a »Vendéglősök Beszerző Csoportját,« mely alig néhány hétre terjedő fenn-

A csizma.

— A »Vendéglősök Lapja« eredeti tárcája. —

Irta: Gyökössy Endre úr.

A pesti embernek ma sűrűn is kell rándulni a kánaán vidékre, hogy itt-ott egy-két dekácska ennivalót kutasson föl s vegyen meg drága pénzen.

A minapában a gazdag Hajduságból iparkodtam haza a pesti szegénységbe. Hogy a nyugati pályaudvaron érkezzem meg: Szolnokon átszálltam a ceglédi »döcögőre.«

Két gyönyörű, csizmás magyar ember szállt be a faüléses második osztályu kocsiába s az én szakaszomban telepedtek le. Az egyik magyar fekete haja, tüzes szemű, acél inu negyvenéves ember lehetett. A másiknak ezüst koszoruként simult szép fejére hullámos haja. A hetvenedik év felé közeledik ez a piros arcú öreg magyar virágzó egészséggel.

Lábára szabott rámás, új csizmájában megnézhetette magát a tükröt mindenütt szivesen kutató asszony.

A fiatalabb magyar jóideig nézegette a rangos csizmát. Szinte becézte, simogatta a szemével. Mustrálgatta az orrát, a fejét, a torkát, a szárát, a szárán a kis szövött

rőzsát. Akkurátos-e a torkán a ráncok egymás mellé sorakozása? Milyen a szár keménysége s mégis szelíden simul-e a lábhoz?

Gyönyörűséggel lestem a fiatal gazda szótlán csizma-szemlét. Tudtam, hogy előbb utóbb szó lesz még erről a ritkaszép csizmáról. Az öreg magyar bajusza alatt megelégedett mosoly játszadozott. Jól látta ő is, hogy csizmáján legelteti az ifjabb gazduram villogó szemét.

Már köszörüli is a torkát a fiatal magyar. Bajuszát is megsimogatta:

— Hogy volt? — veti ki a két szót fogaközül.

— Micsoda?

— Hát a csizma.

— Ezer korona.

— Ezer korona?

— Annyi.

A szakaszban ültünk még hárman. Összenéztünk. Ugy megsodáltuk azt a csizmát, mint az először Pestre került falusi gyerek az emeletes, tornyos házakat, vagy a villanyost, a magától szaladó szerket.

Az öreg gazdának a szeme pillája se rebbent meg, mikor kimondta, hogy ezer korona volt a lábán kényeskedő, fényeskedő csizma.

En meg szinte úgy láttam, hogy meg-elevenedett az a drága lábbeli és gögösen nevetett a szemembe, mintha csak azt akarta volna mondani:

— Csodálkozzál, bámulj, szegény ördög! magyar gazdának, első gazdának, ceglédi gazdának való vagyok én.

Alig mertem megszólalni:

— Drága csizma, bátyám.

— Drága; háború előtt a város végén házat lehetett venni ezer koronaért.

Aztán megint szótlán néztük, bámultuk, csodáltuk mindnyájan az ezerkoronás csizmát. Összeszedtem minden bátorságomat:

— Hogy adhatott érte annyit, bátyám?

Az öreg szeme megbotránkozó pillantást csapott rám:

— Hát kellett.

Ha már belekezdtem ebbe a csizmavítába, befejezem, gondoltam. De nagyokat nyeltem. A hajam simogattam s alig hallható mosolygással kérdeztem:

— Miért nem hord cipőt, bátyám? Az olcsóbb.

Megvető kevelységgel nézett keresztül rajtam a gyönyörű, ősz magyar ember. Tempósan szakadt ki szájából a beszéd:

— Hát, öcsém, az én legkedvesebb kin-

állása alatt oly szép fejlődésnek indult, oly életképes vállalkozásnak bizonyult, hogy csakhamar annak kiterjesztésére kellett gondolnunk. Így jött létre 1918. évi január hó 4-én a »Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársaság,« melynek megalakításával iparunk és ipartársulatunk erőkészségének oly hatalmas bizonyítékát adtuk, amely szinte beláthatatlan perspektívát nyit meg előttünk, és amelynek óriási jelentősége a háborút remélhetőleg rövid időn belül követő békeévekben még a mainál is nagyobb mérvben fog kitűnni! De sietek bezárni már is a hosszúra nyúlt megnyitó beszédemet! Én azt hiszem tisztelt Uraim! hogy választmányunk jelentése teljesen meg fogja Önöket győzni arról, hogy vezetőségünk az Önök által is tudott rendkívül súlyos háborús viszonyok között a magára vállalt kötelesegeknek legjobb tudásával és igyekezetével törekedett eleget tenni, hogy iparunk erkölcsi és anyagi érdekeit minden alkalommal és minden irányban a kellő buzgalommal védelmezte. E hitben is meggyőződésben megnyitom a közgyűlést! Ujból üdvözlöm Önöket, és kérem vegyenek részt napirendünk tárgyalásában!

Az elnök előadását nagy lelkesedés kísérte. Ezután F. Kiss Lajos titkár ismertette az évi jelentést.

Az ipartársulat elmúlt évi tevékenysége három irányban mozgott. Az egyiket az alapszabályok módosítása, és ezzel kapcsolatban az ipartársulat teljes reorganizációja szabta meg; a másodikban a világháború megpróbáltatásai által létekeiben megtámadott vendéglőipar ipari, kulturális, gazdasági és társadalmi érdekeinek védelméről kellett gondoskodnunk, míg tevékenységünk harmadik része a már meglévő intézmények fenntartására és fejlesztésére szolgáló eszközök előteremtésére irányult, azzal a mindenre kiterjedő gondossággal, amelyet ipartársulatunk

csinál az a nagy elles ház, amit az öregapám épített, a nagyapóm nagyobbított, az apám is megtoldott, magam is szépítettem. Ott éltek, ott is haltak meg valahányan. Engem is ott tettek bölcsőbe, ott tesznek koporsóba is. De, tudja, ősém, ezt a házat is eladnám, ha már másképpen nem tudnék magamnak eszmét csináltatni. Én nem húzok cipőt, ősém.

Aztán megbocsátó türelemmel nézgetett, mintha csak azt akarta volna mondani:

— Nem baj, ősém; nem tehet róla, ha ezt nem érti meg.

Pedig jól értem én a szin-magyarágnak ezt a sokszor konoknak látszó állhatatosságát. Ebben a magyar állhatatosságban él a magyar fenntartó erő csodás csirája. Ezért szántanak, vetnek és aratnak már ezer esztendő óta magyarok a Kárpátok lábai alatt, a Duna és Tisza áldott vidékén; ezért nem lehet itt a magyarságot se letörni, se eltaposni, se magyarságából kiforgatni.

A vonat Ceglédre ért. S az öreg magyar ezerkoronás csizmájában büszkően lépegetett betel a Kossuth városába s szeretetteljes szánakozással hajította felém a bucsuszt:

— Hát azért, adjon Isten, ősém!

érdemes elnöke Palkovics Ede 1917. évi április hó 26-án elmondott elnöki székfoglaló beszédében az ipartársulat legelső, legfontosabb feladatául tűzött ki.

Nem volt könnyű dolog e feladattal megbirkózni, mert mindazon nehézségek, melyeket már múlt évi jelentésünk is felpanaszolt, az 1917. év folyamán nemcsak hogy nem szűntek meg, hanem inkább megnövekedtek. A mindinkább növekvő áremelkedésekkel, az élelmiszerek beszerzése nehézségeivel, az iparunkat létekeiben veszélyeztető állami és hatósági és iparunk szabad gyakorlását mindinkább megszorító rendelkezésekkel az elmúlt évben is súlyos küzdelmeket kellett megvívunk, emellett ónsulllyal, nehezdedtek reánk az új állami és községi közterhek: a különböző hadijövedelmi-, hadingereség-, cukor-, szesz-, pezsgő- és vigalmi adók, a gáz- és villamos áram árának, az ipari alkalmazottak munkabéreinek emelkedése.

Mindezekkel szemben ipartársulatunk vezetősége minden tőle telhetőt elkövetett, hogy vendéglőseink érdekeit a lehetőséghez képest megvédje. Sok tekintetben sikerült is enyhítéseket elérnie, különösen egyes élelmiszerek beszerzése és szétosztása tekintetében a Beszerző Csoport életbeléptetése révén, nem rajta múlt azonban, hogy a háborús viszonyok parancsoló szavával szemben nem mindig és nem mindenben érhetette el azt a sikert, melynek megvalósítását feladatául tűzte ki.

Részletesen ismertette az előadó titkár az ipari közigazgatás terén kifejtett hasznos tevékenységet, majd a gazdasági ügyeket a következőkben vázolta:

A vendéglőipar ipari, kulturális, gazdasági és szociális érdekeinek védelmére irányított tevékenységünk terén az 1917. év folyamán a gazdasági törekvésekre kellett a fősúlyt fektetnünk, mert a háború által előidézett kivételes viszonyok hatásukat egy iparággal szem éreztették annyira, mint a vendéglőiparral. Az árdragítás és az áruhiány, a Központok működése és a lánckereskedelem, az Ausztriába irányuló árucsempézés, a fa- és széninség, a sörtermelés redukciója, a borárak hallatlan emelkedése, és mindama háborús nehézségek, amelyekre itt ki sem térhetünk, napról-napra újabb feladatok elé állították ipartársulatunkat.

És e feladatok megoldására irányított munkánkban 1917. június havától egészen 1918. elejéig valóságos kálváriát kellett végigjárunk, mig nem 1918. január hó 4-én egy merész lendülettel és kartársaink szinte páratlan áldozatkészségével a teljesen altruista alapon működő »Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársaságot« megalakítottuk és ezzel iparunk gazdasági szervezkedésének alapjait vetettük meg.

A háborús viszonyok kényszerítő hatása alatt ehhez az egyedüli mentőeszközözkhöz kellett nyulnunk, mert dacára annak, hogy az »Országos Közélelmezési Hivatalhoz« az élelmicikkekben részesedés, a befőzési cukorral-, a tojással-, a burgonyával-, főzelék-félékkel ellátás céljából a Hivatal létesítése óta nagy munka- és pénzáldozattal összeállított statisztikai adatokkal támogatott, szám-

szerint legalább is tíz-tizenkét kérvényt adtunk be, dacára annak, hogy »Budapest székesfőváros közélelmezési ügyosztályával« az élelmiszerek és élvezeti cikkek beszerzésével együttjáró és folyton növekedő nehézségek orvoslása céljából az elmúlt évben majdnem állandó összeköttetésben állottunk: — eredményt; javulást még sem tudtunk elérni! Egyik hatóság a másikhoz utasította írásos kérelmeinket, és miközben iparunk sohasem látott támogatás célpontja volt, üzleteink egy jó része bezárta kapuit, a másik része a pusztuláshoz jutott közel.

Az élelmicikkekben részesedés és forgalombahozatal iránti kérvényünket az O. K. H. a székesfőváros tanácsához, a németújvári ipartársulat petroleum iránti kérvényét a kereskedelmi minisztériumhoz tette át, a gyümölcsbefőzéshez szükséges cukor kiutalása iránti kérelmünket elutasította, az 1917. évi júliusi vendéglőskongresszusból felterjesztett kérelmeinkre máig sem választott, és nem választott a kivételes tojásbehozatali engedély megadása iránt beadott kérvényünkre sem, a vendéglősök burgonyaszükségletének ipartársulatunknak leendő kiutalása iránti kérelmünkkel pedig újból a székesfőváros polgármesteréhez utasított. Ugyanigy eredménytelen maradt a vendéglősök élelmiszerek szükséglete tárgyában 1917. évi szeptember hó 21-én benyújtott kérvényünk, melyben az O. K. H.-tól a szétosztás altruisztikus alapon történő aránylagos és igazságos szétosztása tekintetében teljes erkölcsi és anyagi garanciát vállalva, az összes élelmiszereknek, tevékenységünk, tehát a lisztnek, cukornak, burgonyának, zsirnak, szalonnának, vajnak, sajt, lencse, köles, szilva, kávé stbnek ipartársulatunk részére kiutalását, és a szétosztással ipartársulatunk megbízatását kértük.

A sertéshúszükséglet biztosítása üzemeink részére különösen sok gondot okozott. A »Budapesti Hentesipartestület« a Tanács által rendelkezésére bocsátott 1000 darab vágósertésből részünkre biztosított 10%-ot már az első alkalommal sem adta ki, és az Ügyosztályhoz ez ügyben ismételt ízben beadott panaszaink orvosolatlannak maradtak.

A székesfőváros közélelmezési ügyosztályához az »Országos Közélelmezési Hivataltól« ide áttelt, 1917. június hó 16-án kelt rizz, szilva és hüvelyes vetemények kiutalása iránti kérelmünk is teljesen eredménytelen maradt, és — bár életbevágó létekeinkről van szó — nem kaptunk még választ f. évi január hó 28-án kelt beadványunkra sem, amelyben — hivatkozással a Tanács ismételt ígéreteire, hogy gondoskodni fog arról, miszerint maximális árakon juthassunk az üzemeink részére szükségelt árukhoz, és hivatkozással a »Vendéglősök Beszerző Csoportja R. T.« megalakulására: a vendéglőkre megállapított menüárak revíziójával kapcsolatban, a Tanács ígéreteinek beváltását újból megsürgöttük.

A lisztfogyasztás korlátozása tárgyában hozott rendeletek érvényben maradása következtében tagjaink lisztszükségletének fedezése céljából több ízben kérvénnyel fordultunk a székesfőváros liszthivatalához, amely

kérelmeinknek — a készletek arányához képest — több ízben eleget is tett.

Tagjaink tejszükségletének biztosítására is volt gondunk, és a székesfőváros központi tejhivatalával folytatott tárgyalásaink alapján f. évi július hó 5-én kelt körlevelünk alapján a tagjaink szükségletére vonatkozó adatokat egybe is gyűjtöttük. A tejfelhozatal folytonos csökkenése azonban a hatóságokat mindinkább szigorított megszigorító rendelkezések hozatalára vezette. Ugyanilyen eredménytelen maradt — mint már említettük — a tagjaink cukorszükségletének biztosítására irányított tevékenységünk is, annak dacára, hogy a vendéglősök cukorszükségletének, főleg: a befőttek elkészítéséhez szükséges cukormennyiség fedezése, illetve: kiutalása iránt 1917. június hó 17-én részletes indokolással ellátott újabb kérvényt intéztünk a Cukorközponthoz, mely azonban e kérelmünket — hivatkozással az »Országos Közélelmészeti Hivatal« 18148/1917. sz. rendelkezésére, melynek értelmében ily célra cukor csak magánháztartások engedélyezhető — elutasította.

A vendéglősök tojásszükségletének biztosítása céljából a Budapesti Tojásforgalmi Irodával kellő időben léptünk érintkezésbe. Előnkük vezetése mellett küldöttségileg vettünk részt a földmivelésügyi minisztériumban 1917. május 24-én tartott anketten, pedig sikerült elérnünk, hogy a vendéglősök részére kiutalt tojásmennyiségek szétosztásával 1917. november óta a »Vendéglősök Beszerző Csoportja« —, 1918. január 4-dike óta pedig a »Vendéglősök Beszerző Csoportja R. T.« van megbízva.

A vendéglők burgonyaszükséglete biztosítása céljából több ízben fordultunk ugy a székesfővárosi Tanácsához, mint az Országos Közélelmészeti Hivatalhoz, minden eredmény nélkül. Kértük, hogy a lakosság burgonyaszükségletének megállapításánál vegyék tekintetbe a vendéglősök szükségleteit is, bejelentettük, hogy iparunk évi szükséglete 2280 waggon burgonya.

ABudapesti Jégárúsító R. T. 1918. január hó 18-án kelt levelében azzal a kérelemmel fordult hozzánk, hogy a vendéglősök jégszükségletének biztosítása céljából ugyanolyan alapon mint a »Budapesti Mészárosok Ipartársulata« lépjünk vele összeköttetésbe. A levelet, tekintettel a jégbeszerzés biztosításának fontosságára, elintézés céljából a »Vendéglősök Beszerző Csoportja R. T.« igazgatóságához tettük át.

A Budapest székesfőváros vásárcsarnokainak igazgatósága vezetősége alatt működő ármegállapító bizottságnak ipartársulatunkat az elmúlt évben Marencich Ottó és Várady Gyula kartársak képviselték, majd — midőn a tanács e bizottság megszüntetésével 1917. október 9-én 103.668—1917. VIII. szám alatt

kelt határozatával a vendéglői árbitró bizottságot létesítette — e bizottságba ugyan csak nevezett kartársakat delegálta, akik azóta e felelősségteljes tisztüket oly elismeréseméltó buzgalommal töltik be, hogy nekik ebbeli működésükért ehelyütt is köszönetet mondani kedves kötelességünk. Az árbitró-bizottság működését szokatlanul súlyos felelősség terhelve, 1918. február 9-én azzal a kérelemmel fordultunk a bizottság elnökéhez, hogy a bizottság üléseire, ha nem is szavazati, de jelenléti és tanácskozási joggal és a felelősség megosztása céljából minden egyes esetben a bizottság két tagján kívül még Geller Mihály tagtársunkat is hívja meg, amikor pedig a kávéházi árbitró-bizottság — füllepve hatáskörét — 1917. évi február hó 7-én és a kávéházi cikkek árára vonatkozó rendelkezésében megállapításait a szállodák szobáira és egyes luxusüzemeinkre is kiterjesztette, e sérelmes intézkedés ellen kérvényt intéztünk a székesfőváros tanácsához az iránt, engedje meg, hogy a szállodák szobáiban történő felszolgálásnál, valamint ama előkelőbb luxusüzemekben, amelyekben a kávéházi italokat csak a nap bizonyos óráiban fogyasztják a régi, illetve a háborús viszonyok folytán kialakult mai árakat legyen szabad felszámítani.

Ezután ismertette a jelentés a munkáskérdéseket, a betegségjelzést, az ipartársulat szakiskolájának működését, a rokonintézmények és ipartársulatokkal való összeköttetést, a jótékonyági ügyeket, végül a zárszámadást és a jövő évi költségvetést.

A közgyűlés az évi jelentést, zárszámadást és a jövő évi költségvetést egyhangu helyesléssel elfogadta és a felmentést megadta.

Az ipartársulati tagok nevében Kováry Jenő és Mitrovátz Adolf mondott köszönetet az elnöknek.

Ezek után pedig az ipartársulat temetkezési egyesülete tartotta meg évi közgyűlését.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén-szulfid gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hölgy-, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak, főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetében s alteti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító, Ferdinánd bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48

Nehezen tisztuló ujbork kezelése.

Irta: Szege Bálint.

Köztudomású dolog, hogy a nehezen tisztuló ujbork az év elején igen sok borkermelőnek megkeserülék napjait, de a vevők is póruljárnak gyakran az ujbork zavaros voltának hibás megítélése által. Ezért tehát mindenekelőtt szükséges a bornak megzavarodását előidéző okokat kipuhatolni, melyek nagyon különfélék lehetnek. Így például, ha a must sok cukrot tartalmazott az erjedésnek vége felé gyakran igen parányi élesztősejtek képződnek, melyek később, midőn az erjedés majdnem bevégeződött, csak nagyon lassan ülepednek le.

Ha az erjedés folyamata kénezés által vagy talán a seprő egy részének eltávolítása, a hűvös őszi időjárás, hideg pince, vagy az igen sokszor jelenlévő ecetsav folytán lett megakasztva, akkor a bor bizonyára még nagyobb mennyiségű cukrot tartalmaz s így a bornak megtisztulása, a még folyton tartó csendes erjedés által van hátráltatva.

Az ecetsav, mely a szüret alkalmával a levegőnek behatása alatt fejlődött, mindig meglassítja, a bor szeszese erjedését, de nem akadályozza meg a cukorból származó nyálkás anyagok képződését. Nyálkás anyagok, melyek a borok megtisztulását akadályozzák, az új boroknál nagyon gyakran fordulnak elő és ezek az ecetsav hozzájárulása nélkül is létrejöhetnek. A legtöbb esetben azonban a nyálkaképződés és ennek folytán a bor állapota, az ecetsav jelenlététől tételen marad. Eszerint tehát nagy okunk van az összetaposott, de még le nem szűrt szőlőt, valamint az ujbort is, a levegő behatásától lehetőleg megóvni, hogy az ecetsavképződés megakadályoztassék.

Ujbork, melyek már majdnem megtisztultak, ismét zavarosak lehetnek a borseprő egy részének szétbomlása, vagy a levegőnek behatása folytán. Ez eset könnyen áll be akkor, ha a szőlőfürdők egy része rothadt volt.

Ha a bor egészséges és már egészen, vagy majdnem egészen kiterjedt és csak igen apró élesztősejteket tartalmaz, akkor az lassanként magától is meg fog tisztulni, de siettetni lehet a tisztulást, ha a bort egy kénezett hordóba átfektjük és ha még jelenlévő cukor némi utóerjedést is okozna, az csak jelentéktelen lehet s mihamarabb meg fog szűnni.

Ha pedig a bor félbeszakított erjedés folytán még nagyobb mennyiségű cukrot tartalmaz, akkor a tétlen várakozás, valamint a bornak kénezett hordóba leendő átfektése is, a borra igen hátrányos következményekkel járhatna, mert a leülepedett seprő legnagyobb része — főleg gyenge boroknál — ha az még továbbra is a borban hagyatna, külö-

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészetel Tokaj — Sáropatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

nősen rossz pincében, részben könnyen felbomolhatna. A bor nyálkás és még zavarosabb is lehet, míhelyest a melegebb időjárás bekövetkezik s minthogy a seprő kiválása folytán maga a bor már csak kevés észlővel érintkezik, könnyen nyálka és tejsavképződés állhat be, mi azután a cukrot borszesz helyett, az előbb említett anyagokká változtatja át. Ha ilyenkor a bor felületétől a levegő nem lesz távol tartva, az ecetsav is könnyen kifejlődhetik, különösen akkor, ha abból valami a borban már jelen volt. Ha az ilyen bort kénezett hordóba átféjtenék, az erjedés végkép elfojtatnék, ha pedig bevárjuk, amíg a kénessav egy része elillant, másik része pedig kénessavvá elegyült, akkor melegebb idő beálltával, még egy erős erjedés is bekövetkezhetne, vagy a még jelenlévő cukorból nyálka, tejsav vagy más ártalmas anyagok képződhetnek s minthogy a kénessav által az erjedés egészen a nyárig megakadályoztatik, a jelenlévő cukor kedvezőtlen felbomlása még veszélyes is lehet.

Sokszor megtörténik, hogy a bor az ecetsav behatása vagy a borseprő felbomlása folytán nagyobb mennyiségű nyálkaanyagot tartalmaz; az ilyen esetekben a bor egyhamar meg nem tisztul, sőt az ecetsav vagy nyálka úgy elhatalmasodik benne, hogy a bor megnyulósodik vagy pedig ecetté válik.

Ezért tehát nagyon szükséges a borokat az erjedés folyama alatt és ennek bevégezése után különös figyelemmel kísérni s ha azok egyike vagy másika a többi borokkal egyidőben meg nem tisztulna, azokat figyelmen kívül hagyva s lehetőleg megállapítani azt, hogy a meg nem tisztulást mi okozta.

Az erjedés megfigyelése, valamint a bornak idejekorán való lefejtése gyenge boroknál különösen nagy fontossággal bír, mert azok kisebb foku cukortartalmuknál fogva, az erjedést hamarabb befejezik: azután a bornak alacsonyfoku szesztartalmánál fogva, a borseprő felbomlása vagy a nyálkaképződés könnyen létrejöhet.

Közönséges és középfinomsága borok megvizsgálására nézve Neszler a következő utbaigazítást adja: Ha például tudni kívánjuk, hogy egy fiatal bor mennyire van kiejedve és a legközelebbi időben a pincében magát hogy fogja tartani, legelőszérűbb egy négyötöd részben a megvizsgálendő borral megtöltött palackot (lehetőleg tiszta, fehér üvegből) a szobába hozni, azt jól felrázni, hogy a szén-sav eltávolíttassék, azután borral egészen meglehetősen meleg helyen, dugaszolatlanul több napig állani hagyni.

Az ilyen bornál azután különös változások észlelhetők, melyek közül többeket alantabb felsorolok,

Igy megtörténhetik, hogy a bor felülről lefelé lassanként kezd tisztulni s habár ez lassan történik is, biztosra vehető, hogy az

a bor a hordóban az eszközlendő átféjtés után is lassan ugyan, de mégis meg fog tisztulni.

Megtörténik az is, hogy a bor felül nem tisztul, hanem alulról több vagy kevesebb hólyagocskák kerül a felszínre, mi annak a jele, hogy a bor még erjedésbe van. Az ilyen borminta naponta kétszer gyengén felrázandó. Ha az erjedés néhány nap múlva megszűnt, akkor a bor csendesen állva hagyandó csak arra kell figyelni, hogy felül kezd-e tisztulni. Ha igen, úgy feltételezhető, hogy a bor egészséges ugyan, de még némi cukrot tartalmaz, melynek erjedése a bor megtisztulását akadályozza.

Ha ezen bor meleg helyen, hosszabb ideig erősen erjed, akkor feltételezhető, hogy az erjedés a pincelevegő alacsony hőfoka miatt szenved halasztást, s ennélfogva a borban még sok cukor van jelen. Az ilyen bor a hordóban hagyandó, felülete azonban a levegő behatása elől, erjesztőakona által megvédendő, mert a lassu erjedés mellett jelenlévő cukor, a bor felületén könnyen ecetsavképződésre szolgáltat alkalmat. De ha a meleg szobában is csak gyenge erjedés észlelhető és ez néhány nap múlva sem szűnik meg, akkor nem kellő meleg hiánya, hanem egészen más körülmények okozzák a bor kiejedésének megakasztását. A legtöbb esetben az ilyen borok ecetsavat tartalmaznak, mi azonban szaglás és izelés által felismerhető; de azonfelül még bizonyos mennyiségű nyálkaanyagot is tartalmaznak.

Ha a bormintánál az erjedés jelei éppen nem mutatkoznak, vagy csak az első napokban észlelhetők és a bor még néhány nap múlva sem kezd felülről tisztulni, akkor ezen jelenség mindig a jelenlévő nyálkaanyagoknak tulajdonítandó, mely vagy az erjedés alatt, vagy utána képződött. Ilyen esetekben ajánlatos kísérletet tenni, hogy a bor vizahólyaggal vagy képezés által megderíthető-e?

Nem ritkán fordul elő az is, hogy a borminta szintelen, de a palack felső részében barna és, zavaros lesz. Ez rothadt szőlőbogyók és rothadt kocsányoktól ered, melyeknek alkotórészei a levegővel való érintkezés folytán átváltozást szenvednek. Ilyen esetben legelőszérűbb egy másik palackban egy kis darabka kénszeletet elégetni s aztán ezen palackot ugyancsak a kísérlet tárgyát képező borból megtölteni s ha ezen bor most felülről megtisztul, anélkül, hogy barna lenne, akkor a bor egy jól kikéneztet hordóba átféjthető, hol az rövid idő múlva meg fog tisztulni. Ha ellenben a borminta egy pohárba félig töltve, a levegőn megbarnul, akkor a bor jó borseprővel összekeverendő. Ezen kísérlet palackban teendő meg és most megfigyelendő, hogy a seprő leülepedik-e, a midőn is a bor felülről tisztulni fog.

Az is előfordulhat, hogy a bor már a

hordóban barna és zavaros, de a palackban néhány nap múlva felülről tisztulni kezd. Az ilyen bor jó borseprőnek hozzákeverése, vagy egy jól kikéneztet hordóba történendő átféjtése után zselatinoldattal való megderítés után fog tisztulni; de a kísérlet előbb palackban teendő meg.

Nem ritka az sem, hogy a vizahólyaggal történendő derítési kísérletek alkalmával a bor a cersav hozzáadása után és a levegő behatása alatt megfeketedik. Az ilyen esetben kísérletek teendők a borseprővel vagy spanyol földdel való derítéssel. Ezen utóbbi derítőszer a nyálkát lecsapja, minek megtörténte után a bor megtisztítása vizahólyaggal már könnyen eszközölhető. De megeshetik, hogy a fentebb vázolt tünetek a bornak a hordó ajtaján levő vasrészeivel való érintkezésétől erednek. Ilyenkor azután az első dolog, a bort olyan gyorsan, mint csak lehet, az ilyen hordóból egy másikba átféjteni.

A fentebb említett különböző eljárásokon kívül lehetséges még a bort friss szőlőtörkölyvel is megderíteni, átérjeszteni, de a mennyiben a szőlőtörkölyök csak igen rövid ideig állanak üde állapotban rendelkezésünkre, ezen eljárás bővebb fejtegetésre e helyen nem alkalmas.

Nagyon természetes végre, hogy a fentemlített módszerek közül, ki-ki azokat választhatja, melyek kényelmesebben, könnyen alkalmazhatók és a siker mielőbb biztosítják.

A borseprővel való keverésnél kissé soká tart, míg a bor tökéletesen megtisztul. A spanyol föld alkalmazása több szakértelmet igényel s így leginkább célhoz vezetőnek látszik a bornak kénezett hordóba való átféjtése vagy annak vizahólyaggal, esetleg zselatinnal való derítése.

Apró hírek.

(+) **Meghalt** Tula J Antal budapesti vendéglős. Szeretettel, megbecsüléssel gondolunk rá s így örizzük meg emlékét.

(*) **Esküvő.** A szegedi vasuti vendéglő kiváló bérlelője, Schneider Vince, megnősült. Schadek Ida urleányt vette feleségül. Boldogságot kívánunk az új párnak.

(o) **Gergely János** volt budapesti vendéglős és kávékapt meg a dályai vasuti vendéglő bérletét. Gergely vendéglős szakismerete biztosítja a dályai vasuti vendéglőben megforduló utazóközönség pontos és jó kiszolgálását. Gergely vendéglős üzletét f. évi április hó 1-én nyitotta meg.

(l) **Ilkovits Dániel**, a budapesti Stefánia Korso-kávéház tulajdonosa, üzletét teljesen újonnan rendezte be. Ilkovits kollégánk kávéházában a vendégek szórakoztatására minden délután a postások zenekara, este pedig ifj. Banda Marci teljes zenekara fog hangversenyezni.

(:) **Winter Adolf**, a budapesti »Beniczky«-kávéház tulajdonosa, megvette ugyancsak Budapesten, az Erzsébet-körut 8. szám alatt lévő Árpád-kávéházat.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgógyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országszerte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV. kerület, Váci u. (Piaristák-palotája) a Magyar Agrár- és Járdekbank R.-t. fiókja. - Központi iroda: Budapest, Nádor-u. 16

MI AZ ÚJSÁG?

Kedvező időjárás. A legutóbbi napokban az országnak számos helyéről jelentettek esőt, a mely ezáltal már sokkal kiadósabb volt, mert sok vidéken 19—20 millimétert tett ki a csapadék. Az időjárás is enyhült s a mezőgazdasági helyzetről most ismét kedvező a vélekedés. Ránk férme egy kis jó termés már végre valahára.

A kávéházi tejjáalom meghosszabbítása. A közéletmezési miniszter a tej forgalombahozatalának korlátozása tárgyában március 22-én kiadott rendeletének hatályát április 30-áig bezárólag meghosszabbította. És még mindig vannak naiv emberek, akik azt hiszik, hogy így több tej jut a betegeknek, gyerekeknek és aggoknak.

A postai szállítás korlátozása. A hivatalos lap keddi száma kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében ételmi vagy egyéb közszükségleti cikkeket filis postán földrajzi a magyar szent korona országainak területén kívül levő helyekre vagy Horvát-Szlavonországba. A postahivataloknak joguk van a gyanús csomagokat két hatósági tanu jelenlétében fölbontani. A rendelet már életbe is lépett. Csak aztán már ellenőriznék is egyszer azt, hogy végrehajtják-e a rendeleteket. Akkor talán a vendéglőknek is jutna egy kis konyhára való.

Halbőség Szabadkán. A palicsi tóban a halászosok állítása szerint tömördek a hal, aminek következtében a félkilósokat is kifogják, hogy a szabadkai piacra vigyék. A halászati bértőlnek azonban némi összeütöközése támadt a várossal, mert a szerződés szerint ilyen kis halakat kifogniok nem volna szabad. A városi hatóság, tekintettel a husrágására, nem bánná ugyan, ha a félkilós halakat is kihalásznák, de csak abban az esetben, ha a bérlok a városnak adnák el és pedig különként két koronáért, amely esetben a hatóság maga árusítaná és pedig két korona husz fillérért. Ezzel szemben a halászosok azt kérik, hogy a halakat ők hozhassák forgalomba minden közvetítés kizárásával, kötelezve magukat arra, hogy a hal kilóját három koronáért mérnék. Szabadkán tehát ezúttal az a kérdés, hogy a félkilós halak ára két korona husz fillér, avagy három korona legyen-e? Ha most tekintetbe vesszük, hogy Budapesten a dögiött halak ára különként meghaladja a tíz koronát és hogy az ország más vidéki városaiban is elkerülnék a halért hatnyolc koronát, csakis irigyelni lehet a szabadkaiakat, akik a palicsi tó halbőségére való tekintetből potom áron jutnak a halhoz. Csak az a kérdés, hogy a szabadkai vendéglősök kapnak-e az olcsó halból?

A zsirfogyasztás egységes szabályozása. A közéletmezési miniszter értesítésünk szerint a zsirfogyasztást olyképpen szabályozta, hogy a zsirból (margarin, növényzsir, sertészsir, növényi olaj stb.) és szalonnából egy-egy személy hónaponként összesen legföljebb 42 dekagrammot fogyaszthat. Ez a mennyiség a sertészsírnál 48 dekagramm szalonnának felel meg. Az állandó mezőgazdasági munkások hónaponként 1 kilogramm, az időszakos munkások alkalmazásuk tartama alatt, legföljebb 1,5 kilogrammot fogyaszthatnak. A munkások közül azok, akik a két csoportba tartoznak s ha az aratásnál vagy cseplésnél foglalkoztatják őket, a munka végzése közben hónaponként legföljebb 3 kilogramm zsiradékra tarthatnak igényt.

(-) **Scheier Károly,** a zalaegerszegi Korona-szálló bérloje a csáktornyai Zringi szállót és kávéházát átvette s azt folyó évi május 1-én nyitja meg.

(?) **Árdrágító pincér.** A rendőrségnek nemrég tudomására hozták, hogy Verő Gyula pincér, Béles Rezsóné és Révész Mihály magánhivatalnok nagymennyiségű élelmiszert vásároltak össze. Találtak is náluk 819 kg. lisztet, 12 zsák korpát és 8 zsák ahgymát és mert ezeket továbbeladásra szánták, árdrágító visszaélés miatt megindították. ellenük az eljárást.

A bor.

1. **Boradócmelés Franciaországban.** Európa minden pénzügyminisztere rájött arra, hogy a bort, mint adóalanyt érdemes a mostani magas árak mellett kihasználni. A francia képviselőház a múlt hetekben négyszáznál több szavazattal keltt ellenében fogadta el a luxusadóra vonatkozó javaslatot. Ez két kategóriára oszlik: olyan cikkekre, melyek mindég és árukra való tekintet nélkül adóztatandók meg és olyanokra, melyek után csak akkor fizetendő adó, ha annak értéke bizonyos magasságot meghalad. Ide tartozik mindenféle bor, míg az elsőosztályba számítandó a pezsgők, a habzóborok, a likőrök és az étvágygerjesztő italok (apérítif). A közönséges hordóbor után csak akkor jár adó, ha annak ára literenként a három frankot meghaladja, míg a palackbor után csak öt frankon felül jár adó. Az adó minden esetben az áru értékének tíz százalékat teszi ki. A luxusadón kívül a borért forgalmi adó is jár, még pedig hl.-ként 4,50 fr.

2. **Német borvámtelemek változása.** Miként német szaklapokból értesülünk, a német birodalmi kormány új tarifajavaslatában a borra, szőlőre és törkölyös mustra nézve a következő új tételek állapítottak meg: Hordóbor után, ha az 14% sulyszázaléknál kevesebb szeszt tartalmaz, 100 kg.-ként 50 márka lesz fizetendő (az eddigi 24, illetve szerződés szerinti 20 márka helyett); csemegebor után, ha annak szeszfoka 14 és 20 közt ingadozik 60 márka (az eddigi 30 márka helyett); 20%-nál szeszesebb bor után palackokban 75, illetve 80 márka, ha mesterségesen leit felszeszezve (eddig 48 márka); cognac-gyártáshoz alkalmas bor, mely eddig 10 márka kedvezményes vámdíj mellett volt behozható, különleges elbírásra nem tarthat igényt. Befőtt mustert az eddigi 80 márka helyett 200 márka fizetendő métermázsánként; gyógyborokért hordóokban 60, egyéb tartályokban 80 márka jár, szemben az eddigi 24 és 48 márka helyett. A pezsgőbor 100 márkás vámjá 180 márkára, a törkölyös must 24, illetve 10 márkás díjtétele 40 márkára emeltetik fel. A szőlőre nézve még — állítólag — megállapítás nincsen; ez, mint ismeretes, szerződés szerint 10, illetve 4, egyébként 20 márka vámmal volt egybekötve, 5 kg.-on aluli csomagokban pedig vámenteséget élvezett. Nem tudjuk, hogy ezek a jelenlékenyen emelkedett vámtételek voltaképpen mire fognak vonatkozni, de feltétlenül bizunk benne, hogy velünk szemben tetemes eredményt fognak tenni, ha ugyan vámszövetség révén egész szabaddá nem válik a forgalom.

3. **A dalmát borkereskedelem válsága.** Dalmát lapjelentések szerint a borkereskedelem válságos helyzetbe került Dalmáciában, mert nincs vevő a borra. A lapok felhívják a kormányt, hogy könnyítse meg a borkivitel, mert különben tönkremennek a bortermelők és a kereskedők.

A szesz.

A szeszkartel megújítása. Ez év augusztus 31-én jár le a szeszkartelbe tömörült vállalatok szerződészerű megállapodása s már megindultak a tárgyalások a kartel megnyitása céljából. A háboru alatt a kartel nem igen teljesíthette azokat a feladatokat, amelyekkel a létrejött megállapodások elébe szabták, s a kartel megújítására irányuló tárgyalásokon már a háboru után elkövetkezendő viszonyokat is mérlegelni fogják és ehhez képest újítják meg a szeszkartelt.

A szesz italok ára Ausztriában. Bécsből jelentik, hogy az osztrák közéletmezési hivatal az 1917. február 1-i rendelet értelmében elrendelte, hogy a Magyarországból, Boszniából és Hercegovinából Ausztriába bevitt égetett szesz italokért, amennyiben ezekre vonatkozóan Ausztriában a maximális árak nincsenek megállapítva, átvételiük esetén a következő árak fizetendők: Konyakért és hasonló borparlatokért 5000 K, szilvapalinkáért és más hasonló szesz italokért 3800 K, likőrökért 3500 K. Ezek az árak 10.000 literenként értendők. E szerint egy liter 40 százalékos konyakért 20 K, egy liter 40 százalékos szilviumért 15,20 K és egy liter 30 százalékos likőrért 10,50 K jár.

A piac.

1. **A tej árágulása.** A közéletmezési ügyosztály közli, hogy a közéletmezési miniszter ápr. 15-én 70.500 szám alatt kelt rendeletével a tej szállításával és jegelésével kapcsolatban felmerülő költségek fedezése céljából Budapest területén a tej legmagasabb árát literenként hat fillérrel fölemelte. Ehhez képest 1918. április 17-től kezdődő hatállyal Budapesten a tej ára a következő lesz: kannatej kicsinyben, nyílt edényben kímérve 108 fillér, palacktej kicsinyben 118 fillér.

2. **A vajhiány.** A legutóbbi időben Budapesten észlelhető vajhiányra vonatkozólag a Budapesti gositást adta, hogy egy idő óta a külföldi vajkiutemények majdnem teljesen elmaradtak s csakis ennek tulajdonítható, hogy a fővárosnak vajellátása körül az utóbbi napokban akadályok mutatkoznak. Dániában és Hollandiában ugyanis az egyre fokozódó takarmányhiány mind súlyosabban érezteti hatását és a kormányok az erősen redukált termelésből csakis igen kis mennyiségeket engednek át a határon. Hír szerint azonban alapos a remény arra, hogy az import belátható időn belül ismét emelkedni fog s akkor megint lesz vaj Budapesten.

3. **Négy fillérrel drágább a kenyér.** A tanács mai ülésén foglalkozott a pékiparrestület ama kérelmével, hogy a munkások bérjavítására való tekintettel a kenyér ára nyolc fillérrel drágább legyen. A tanács négy fillér többletet engedélyezett s hozzájárult ahhoz, hogy a sütés díja két fillérrel több legyen. Április 18-tól kezdve tehát a kenyér ára 66 fillér, az otthon készült kenyértészta sütési díja pedig 16 fillér lesz kilogrammonként.

4. **A husárak megállapítása.** Nagy Ferenc közéletmezési államtitkár a következő nyilatkozatot teszi közzé: Egyes lapokban jár egyik könyvnyomtatás híradása alapján a közéletmezési hivatalokban elnöklésemmel tartott husankérelről megjelent tudósításban az az állítás van, hogy a hus árát nem maximálják, mert ez csak fokozná az árat s hogy husjegyekre nincs szükség. Ez a híradás csak tévedésen alapulhat, mert az értekezleten éppen ellenkezőleg az a nézet alakult ki, hogy igen is a husárakat meg kell állapítani, a husjegyekre vonatkozólag pedig az a

A 200 év
óta fennálló

„MAGYAR KIRÁLY”

gyógyszertár Készít-
ményel:

1/2 kávé kanál szükséges egy csésze teához. „Kormin” 1/2 kávékanál szükséges egy csésze vízhez. „Teafix” tea-
citromzamat. 1 kg. 300 kávékanál = 180 citrom. Ára 30 K | zamat. 1 kg. 400 kávékanál = 400 adag. Ára 35 korona.

Rum vagy citromzettel.

„KORMIN“-VÁLLALAT, Budapest, VII. ker., Károly-király ut 17. szám.

Telefon: 166-05.

Tessék egy próbarendelést feladni.

Telefon: 166-05

felfogás, hogy a főváros tanácsa tegye meg az erre vonatkozó előkészületeket, hogy a jegyrendszer bármikor életbeléptethető legyen és ily értelmű javaslatot terjesszen a közéletmészési miniszter elé.

Érdekes hírek.

Egy híres billiárdmester halála. Berlinből jelentik, hogy Kerkau Hugó, a világ egyik legelső s Budapesten is jól ismert billiárdmestere a Leipziger Strassen lévő négyemeletes, róla elnevezett kávéháznak, Berlin egyik látványosságának tulajdonosa, meghalt. Kerkau jelentéktelennek látszó baleset áldozata lett. Ugyanis a földalatti vasút egyik állomásán tolongás közben valaki égő szivarral a kezéhez ért és az ezáltal okozott égési sebe következtében műtétet kellett rajta végrehajtani. A műtét azonban nem használt, mert a beteg seblázt kapott és három nap alatt meghalt.

A cipőárak szabályozása. A legközelebbi időre várható a ruházati ügyek szabályozása. Első intézkedésül a kereskedelmi miniszter a cipőgyártást és a cipőárakat fogja szabályozni. Az erre vonatkozó részletes tervezetet a miniszteri meghatalmazott már előterjesztette a miniszternek, aki azzal az utasítással küldötte vissza, hogy a tervezet az érdekelt tényezők képviselőiből alakítandó szaktanácskozmány elé terjesztendő bírálatra. Cipőjegyek lesznek közelesen s akkor csak 60—70 koronába kerül majd egy pár cipő.

Ruházati áru beszerzési részvénytársaság. A kereskedelmi minisztériumban megalakult a népruházati bizottság üzleti szerveként szereplő ruházati áru beszerzési részvénytársaság, amelynek két millió koronát kitevő alaptőkéjét néhány ezer korona kivételével a kereskedelmi miniszter jegyezte. Ezáltal a ruházati ügyek szabályozása terén újabb lépés történt s remélhető, hogy a tervbe vett intézkedésekkel együtt a lakosságnak ruházati cikkeivel való ellátását megfelelően fogják szabályozni.

Magyar cirok mint élelmiszer. A német sörgyárak szövetsége arra kérte a kormányt, hogy Magyarországból cirotkot importálhasson és azt a sörfőzésnél felhasználhassa. Ezzel szemben a Hadjelélmészési hivatal államtitkára kijelentette, hogy a Magyarországból érkező cirotkot a birodalmi Gabonaközéppont étkezési célokra fogja átvenni.

A szerkesztő postája.

Minden olvasónknak. Hétköznapokon délután 3—5-ig mindenkinek adunk felvilágosítást a szerkesztőségben. — **H. S.** Csak iparkodjunk a munka soha se volt értékesebb, mint ma. Soha se volt érdemesebb dolgozni, mint ebben a nehéz időkhöz. — **K. L.** Irja meg pontosan, mit akar? Ilyen általános kérdésre nem adhatunk olyan választ, amilyent szeretnénk. — **V. D.** Jó forgalmu kávéház. Jöjjön fel. Nézze meg. Ez a legbiztosabb módja. — **F. Gy.** Ma nekem holnap neked. Ez régi mondás, de annál igazabb mondás. Ne higgyen senkinek, csak a maga becsületében és iparkodásában bizzék. — **Sz. Cs.** Nono. Nem mind arany, ami fénylik. Ingyen még a háboru előtt se adtak semmit. Hát most? Hogy gondolhatott már ilyet. — **D. H., L. M. HA. K., R. B. L. Cs., és H. P.** Az előfizetéseket megkaptuk. Örülünk, hogy belátják, hogy háborus pótjij nélkül már lapot kiadni lehetetlen. Köszönjük bizalmukat. — **Nem közölhető kéziratok.** A bor mikor rossz? A házasság és üzlet. Ne félj a pénztől! A pincérek újra kérnek. Te se hagyd magad, csapláros!

Főszerkesztő: Gyökösy Endre dr.

KOMLÓS-FÉLE

Paprika és Örlött Fűszeráru nagykereskedés

Budapest, VIII.,

József-u. 35-37.

Telefon: Jozsef 61-12.

ÓRIÁSI MEGTAKARITÁS

Az árak ab raktár Budapest értendők, postacsomagok 200 kronán felül és vasuti küldemények számla ellenében előre fizetendők.

„TEEMITRUM“

Tea rummal

kitünően bevált teapótlószer

A „TEEMITRUM“ elsődrendű fontosságú tömegélelmészélnél. A „TEEMITRUM“ jószág, zamat tekintetében teljesen pótolja a legjobb teát és rumot. A „TEEMITRUM“ egy csésze forró vízben egy kávéskanálnyit töltve a legizletesebb teát szolgáltatja.

1 kgr. üvegben per üveg K 70.—

1/2 „ „ „ „ „ 35.—

1 üveg circa 1000 csésze teát ad.

Teemitrum össze nem téveszthető más értéktelen gyártmányokkal.

Dr. Halász-féle „Aranyszörp“

kávé, cacaót és csokoládét helyettesít, kellemes és felséges zamatiért általánosan kedvelt, per üveg K 6.—

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely ötvenedik évfolyamban hetenkint jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legsokoldalubb és legtartalmasabb szőlészeti újság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé teszi.

A „BORÁSZATI LAPOK“-nak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a tudósításokra is.

Minden előfizető béke idején évenként több színes műmelékletet kap, valamely szőlőfaj hü képét. Úgyisintén kéthetenként ingyenes mellékletként veszik az előfizetők a »Gazdasági Tanácsadó« c. lapot, mely nemcsak a mezőgazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromfi-, méhtenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, háztartás stb. köréből veszi közleményeit.

Laptulajdonos:

Dr. BAROSS ENDRE.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

Dr. DRUCKER JENŐ.

A lap előfizetési ára:

1 évre 32 kor. 1/2 évre 16 kor. 1/4 évre 8 kor.

Mutatványszámot 3 héten át készséggel küld a

Borászati Lapok kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sör

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben söreink kitűnő minőségét.

Szent-István dupla malátás sör utólréhetetlen

Gyártja a

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.

Budapest—Kőbánya.

LITTKÉ L.

pezsgőborgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége, Salva-tor Lipót ö cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Háló-kocsi“ és „Európai Express Vonat-társaság“ szállítója.

PEZSGÓFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC“, „CASINO EXTRA SEC“, „FORENLAND“ (savanykás) „BRITANIA EXTRA DRY“ (cukor nélk)

Eladó szálloda és vendéglő Szolnokon

10 szobával, vendéglővel, italmérési jogositvánnyal a Fő-uton (Baross-utca) a vasút-állomás közelében, saroképület. Értekezni lehet a tulajdonosnál
Özv. Marksejd Pálné
Szolnok, Tündér-utca 522. szám.

Vidéki nagyvárosban

65 vendégszoba,
kávéház, étterem,
3 szobás lakás és
mindezek mellék-
helyiségeiből álló,
két emeletes,
**elsőrendű szálloda
épülete eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt:
Dr. Rédeky László, ügyvéd
Kassa, Fő-utca 22.
Szives ajánlatok f. é. május 1-ig kéretnek.

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi
málna

szörpben

fedezné, kérjen
mintázott ajánlatot

STEINER ÉS LÖWY

első besztérczebányai
hidraulikus gyümölcs-
sajtoló és szörpgyártó
Besztérczebányán

EGY DÉLMAGYARORSZÁGI NAGY VASGYÁR

teljesen berendezett

VENDÉGLŐJE

bérbe adandó.

A vendéglői üzem folytatásához
szükséges italok, hus, zsír, liszt,
búrgonya stb. és részben főzelék
beszerzéséről a vasgyár gondoskodik.

Érdeklődők sziveskedjenek ajánl-
kozásukat e lap kiadóhivatalához
benyújtani.

Alapított 1820.
Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halnagykereskedő, csász. és kir. udvari szállító
Budapesten
Telefon: József 48-94. Sörgyüm: Zimmer halászmester Budapes

SESSELPLATTEN

mit eingebrannter Muster in runder form, liefert billigst die Filiale

KOHN ADOLF ÉS FIA

TEMESVÁR, Józsefváros Scudier-tér 5.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T. BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-,
korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban.
Nagyobb sörmenyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel
felszerelt serfőzde évi gyártó képessége 1.000.000 hl.

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-20. Anyai-földi jég-
verem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberényi-út 11.
Telefon: József 56-36 és József 56-38 Palacksörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső
Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

Ha eladó
vendéglője, szállodája, vagy kávéháza van,
ha venni óhajt, hirdesse ezt

Vendéglősök Lapjában

